

Олександра Браніш,
бакалавр спеціальності «Соціальна робота»
(Національний університет «Одеська політехніка»)

ВПЛИВ МЕДІА-КОНТЕНТУ НА МОЛОДЬ

В тезах висвітлена проблема впливу медіа-контенту на молодь також наголошено на важливості роботи фахівця соціальної роботи з медіа-залежною молоддю. Проведено дослідження задля перевірки обізнаності молоді стосовно розуміння поняття «медіа-інформації»; «медіа-контент».

Актуальність дослідження зумовлюється тим, що медіа-залежність серед молоді є дуже розповсюдженим і важливим соціально-психологічним напрямком вивчення, що базується на зростанні впливу медіа на повсякденний спосіб життя. Сучасні медіа-технології на сьогодні настільки доступні, що зростає кількість часу, який молодь проводить в мережі, особливо в соціальних мережах та відео-платформах (Instagram, Facebook і TikTok тощо), і цей факт викликає необхідність ретельного розуміння можливих наслідків.

Дослідження медіа-залежності може сприяти розумінню як можливих наслідків, так й динаміки цієї залежності, факторів, що впливають на її розвиток, а також допомогти сформуванню можливих стратегій попередження даної залежності. При роботі щодо формування стратегій попередження медіа-залежності, ключова роль належить фахівцям соціальної роботи (ФСР), оскільки їх завданням є не тільки виявлення, а й надання допомоги та підтримка осіб з проблемами емоційного благополуччя через медіа, також завданнями ФСР є розробка програм, що спрямовані на підтримку позитивного розвитку молоді.

Для вивчення питання медіа-залежності молоді використовувався метод онлайн анкетування за допомогою Google Forms. Додатковим методом дослідження був психодіагностичний метод – тест Кімберлі Янг на інтернет-залежність.

Оскільки дослідження не припускає репрезентативності та носить пілотажний характер, нами передбачалося опитати 55 респондентів.

Місце та час проведення дослідження: місто Одеса січень-лютий 2024 рік.

Характеристика анкети. Анкета орієнтована на отримання об'єктивної інформації про те як медіа впливає на життя нашої молоді. Вона складається з 23 питань, що стосується таких аспектів, як підтримка з боку рідних, емоційний стан, комунікація, адаптація до стресу через медіа. Участь в опитуванні повністю добровільна та анонімна.

Аналізуючи результати дослідження, можна зробити такі висновки, що молодь взагалі обізнана в медіа-контенті, більшість респондентів обрали, що для них медіа це здебільшого соціальні мережі, блоги та відео-платформи, тобто розважальна платформа. Але це не свідчить про те, що респонденти поглинають тільки фейкову інформацію, навпаки вони вміють відрізнити правдиву інформацію від неправдивої та не піддаватися фейкам. Для доступу до медіа, респонденти віддають перевагу смартфонам – це може призвести до проблем зі зором, головну біль та втрати контролю часу. Тому що саме перегляд відео-контенту забирає багато часу та молодь може втрачати його. Але не дивлячись на розповсюдження різних платформ в Інтернеті, молодь все одно віддає перевагу реальному спілкуванню та знайомству.

Молодь відчуває на своєму самопочутті вплив медіа-контенту, а саме стрес, тривогу, паніку, агресію, але це може бути через те, що зараз в нашій країні воєнний стан та молодь завжди сліdkує за новинами щодо стану на фронті, або відслідковує повітряні тривоги та вибухи.

Відповідно до питання, які є способи подолання залежності від медіа, більшість респондентів вважає, що подолати залежність від медіа можна за допомогою обмеження часу, також треба змінити фокус уваги на щось інше, наприклад, почати розвиватися, проводити більше часу на вулиці, розвивати та шукати нові хобі, яке не мало б зв'язків з медіа, заводити нових друзів у реальному світі, а не в віртуальному. Медіа більше впливає саме на фізичне здоров'я – це може свідчити про те, що зараз популярність медіа дуже зросла.

Дивлячись на рис. 1, ми бачимо, що респонденти не дуже часто навіть використовують медіа, хоча й йде популяризація медіа у сучасному світі, але молодь все ще ставить у пріоритет реальні зустрічі, друзі та сім'ю головніше за перегляд серіалу, а також вони визнають потребу у тому, що потрібно зменшувати екранний час. Адже медіа погано впливає на психічне та фізичне здоров'я і це призводить до подальших проблем.

Респонденти проходили анкетування з цікавістю та не нехтували питаннями та відповідями. Вони відкрито відповідали на питання та давали змогу для подальшої апробації результатів. Головним правилом подолання залежності від медіа є уникання витрати часу на медійний контент, який спричиняє стрес або негативні емоції, треба обирати позитивні або навчальні ресурси, наприклад, книги, пізнавальні відео, курси, сесії, форуми.

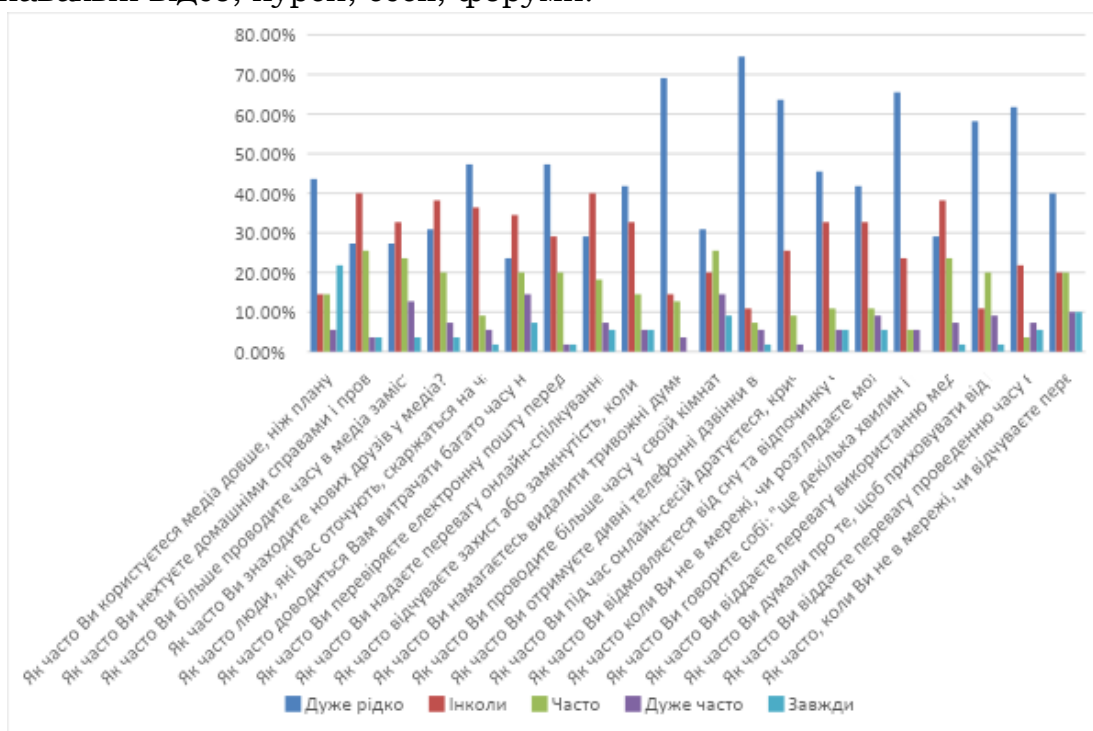

Рис. 1 Результати тесту Кімберлі Янг

Таким чином, проведене анкетування дає змогу побачити як респонденти ставляться до медіа-контенту, чи грає визначну роль медіа для молоді, а також дозволяє розробити рекомендації для роботи фахівців соціальної роботи з медіа-залежною молоддю.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Інтернет - Залежність від Інтернету. Google Sites: Sign-in. URL: <https://sites.google.com/view/bezpecnyj-internet/загрози-вінтернеті/залежність-від-інтернету>
2. Кіноманія. Як фільми і серіали впливають на наше життя?. Уаеу українська топ газета. URL: <https://uaeu.top/sposib-zhyttia/kinomaniya-yak-filmi-i-seriali-vplivayut-na-nashe-zhittya.html>
3. Медіа-культура особистості: соціально-психологічний підхід: Навч. посіб. За ред.: Л. А. Найдьонові, О. Т. Баришпольця. Київ : Ін-т соц. та політ. психології, 2009. 440 с.
4. Рижанова А. О., Потьомкіна Н. З. Зарубіжний досвід профілактики інтернет-залежності молоді. *Наукові записки*. 2021. № 194. С. 51–56.
5. Шпортун О. М. Психологічні особливості «медіа-залежності» як деструктивного чинника розвитку психічного здоров'я молоді. *Науковий вісник Вінницької академії безперервної освіти. Серія «Педагогіка. Психологія»*. 2022. № 2. С. 42–55. URL: <https://journals.academ.vinnica.ua/index.php/ped-psyh/article/view/33>.